

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת בא

הגיליון השבועי לכל יהודי 891

ז' בשבט התשס"ד
(30.1.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

שביל-הזהב בין ניגודים

האם העיסוק במדע, בעסקים, באמנות ובטכנולוגיה מודרנית מחייב לוותר על ערכים יהודיים? הרבי מליובאוויטש לימד שלא תיתכן סתירה אמיתית בין הדברים

בשבת-קודש י' בשבט תש"י, לפני חמישים וארבע שנים, חלו חילופי משמרות בעולמנו. נסתלק הרבי הקודם מליובאוויטש, הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון), והחלה להאיר שמשו של חתנו וממלא מקומו, רבי מנחם-מענדל שניאורסון, שהעולם כולו מכירו בתוארו — הרבי מליובאוויטש.

הרבי הרי"צ הגיע לאמריקה ממש ערב השואה. הוא היה חולה, לאחר העינויים שעבר בכלא הסובייטי, שאליו הושלך בעקבות פועלו לשמירת גחלת יהדות רוסיה. אולם מיד עם הגיעו לאמריקה הסתער כארי על המשימה החדשה שהציב לעצמו — לעורר את היהדות במדינות הרווחה ולהילחם בגלי הטמיעה וההתבוללות.

המאבק הזה, שבו התחיל הרבי הקודם ושאותו הרחיב לממדי-ענק חתנו וממלא-מקומו, הוא למעשה פריצת-דרך היסטורית בהתמודדותה של היהדות עם אתגרי העולם המודרני.

התורה — אמת מוצקה

עד אז היו קיימות בעולם היהודי שתי דרכים בלבד. אחת דגלה בהסתגרות מפני העולם הגדול ובהגבחה החומות שייגנו על הדור הצעיר מפני הרוחות המנשבות בחוץ. הדרך השנייה ייצגה התפשרות על ערכים יהודיים למען ההשתלבות בתוך העולם המודרני. אלה כאלה ראו בעולם המודרני סתירה לדת-ישראל, והשאלה הייתה — על מה מוותרים.

הרבי מליובאוויטש סלל דרך חדשה, שבשעתו נראתה נועזת ביותר. לשיטתו, אין שום סתירה בין העולם לבין התורה. יותר מזה: עקרונית לא תיתכן סתירה כזאת, מאחר שהעולם כולו נברא על-פי התורה ובשביל התורה. אם נראה שיש סתירה — זו אשליה או דעה קדומה בלבד.

הרבי הודרך מדענים, אנשי-עסקים, אמנים וראשי קהילות ברחבי העולם, כיצד אפשר לעסוק בפעילות המקצועית מבלי לוותר אפילו

על קצו של יו"ד בענייני יהדות. באיגרותיו הרבות לאנשי-מדע, באותן שנים, הוא מתרעם על הנגימה המתגוננת, שיש בה משום התבטלות למוסכמות המדע והתרבות. הרבי גרס, שהגישה צריכה להיות הפוכה, מאחר שהתורה מעניקה לאדם את המשענת האמיתית והיציבה ביותר, בעוד התאוריות המדעיות מתחלפות בזו אחר זו.

חבל דק בין קטבים

גישתו של הרבי יש בה שילוב מיוחד במינו של רכות ונוקשות, פתיחות וקביעת גבולות, אהבה ונחישות. זה שביל-זהב שסלל בהקפדה רבה, כדי לאפשר מצד אחד לקרב יהודים ולהשתמש בכל האמצעים שהעולם המודרני מעמיד לרשותו, ומצד שני שלא לסטות כמלוא נימה מהוראות התורה ומערכי היהדות והחסידות.

הרבי לימד והדריך למצוא את החבל הדק העובר בין קטבים. בראייתו המיוחדת הצליח לגשר על פערים שנראו סותרים. ועובדה, הוא הצליח לחולל את הבלתי-איימן — חסידים, יראי-שמים ובעלי הופעה חסידית מקורית, מגיעים לכל קצווי תבל, אינם נדחים על-ידי אנשי המקום, ולא זו בלבד אלא בתוך זמן קצר נעשים דמויות-מפתח בהחייאת חיי היהדות במקומות הנידחים ביותר.

הדרך הזאת — שאומצה ברבות השנים על-ידי מרבית החוגים ביהדות הדתית והחרדית — נובעת למעשה מראיית המטרה והתכלית של כל ההתפתחות הטכנולוגית. אמנם בימינו משתמשים בכלים אלה שימושים שונים, אבל התכלית שלשמה נתגלו היא כמאמר: "כל מה שברא הקב"ה בעולמו, לא בראו אלא לכבודו".

התפתחותם של אמצעי תקשורת-המונים, שבכוחם להעביר ידיעות ומסרים ברגע אחד לכל קצווי תבל, אינה אלא יצירת התשתית לבואו של משיח-צדקנו. כך יתקיימו הנבואות בדבר המלך המשיח שילמד דעת את העולם כולו. בדרך זו תגיע האנושות כולה לתיקונה ולשלמותה, ויתגשם הייעוד "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

יש חדש

יום הילולא והתקשרות

יום שני הקרוב, י' בשבט, הוא יום ההילולא של הרבי הקודם מליובאוויטש, אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון), שנסתלק בשנת תש"י. ממנהיגי היום: להדליק נר-נשמה ביום ראשון לפנות ערב, ללמוד פרקים ממאמר החסידות האחרון שלו, להוסיף בצדקה ולשגר 'פדיון-נפש', כדי לקראתו על הציון הקדוש (פקס': 00-1-718-723444). זה גם יום קבלת הנשיאות על-ידי חתנו וממלא-מקומו, הרבי מליובאוויטש. בתי-חב"ד ברחבי הארץ מארגנים תזוועדויות וכינוסים לרגל היום הגדול והקדוש.

כינוס למצוות הארץ

הכינוס השנתי ה"ו למצוות התלויות בארץ, שנערך על-ידי מכון התורה והארץ בגוש קטיף, יוקדש השנה לנושא "שנת מעשר עני: רווחה, חסד וצמיחה כלכלית". הכינוס יהיה א"י ביום חמישי הקרוב, י"ג בשבט, באולם הכנסים על-שם מינץ באוניברסיטת ברא"ל. בכינוס יידונו עניינים הקשורים לארץ-ישראל ולמצוות הארץ. במושב השני ישתתף הראשון לציון, הרב מרדכי אליהו, הרב הראשי לשעבר, וישיב על שאלות בענייני הונאה בכשרות ונאמנות על כשרות. טל' 08-6847325.

אות המתנדב המצטיין

בטקס חגיגי הוענק בשבוע שעבר "מגן השר למתנדב המצטיין 2003" לרב חיים מילר, יו"ר המרכז לעזרת הזולת. הטקס נערך באודיטוריום על-שם סוראסקי בתל-השומר, ואת האות העניק שר הבריאות. במכתבו אל הרב מילר כותב מנכ"ל משרד הבריאות: "משרד הבריאות רואה חשיבות רבה ביותר לעבודת המתנדבים, העושים ימים ולילות לטובת החברה ולטובת מערכת הבריאות. אני מודה לך על העשייה המועילה, אשר לא תסולא בפז".

זמני השבוע

ויחוללם ת"א חיפה באר-שבט אילת ניו-יורק					
4:52	4:53	4:54	4:39	4:50	4:35
כניסת השבת					
5:53	5:56	5:53	5:50	5:51	5:50
צאת השבת					
פקס': 03-9606169					
אינטרנט: www.chabad.org.il					
דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il					
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות					
נא לשמור על קדושת הגיליון					

כל בית יהודי – משכן ומקדש

המטרה של המשכן היא שהקדושה האלוהית תשרה בכל אדם מישראל, כמו שנאמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – בתוך כל אחד ואחד מישראל.

הדגשת התכלית

אמנם דרגת הקדושה שמאירה במשכן ובמקדש גבוהה בהרבה ממדרגת הקדושה שיהודי יכול להשיג בנפשו על-ידי עבודתו הפרטית, בכל-זאת לא די בהשראת הקדושה במשכן ובמקדש, אלא הקדושה צריכה להגיע לכל יהודי ולכל בית יהודי.

לכן היה פסח מצרים שונה מקרבן הפסח בכל הדורות, כי בשעה זו, של לידת עם-ישראל, הודגשה תכלית הבריאה – שכל בית יהודי יהיה בבחינת בית-המקדש, מקום שבו מקריבים קרבנות ומשרים את השכינה. על-ידי הקרבת הפסח בכל בית פרטי, נעשה כל בית יהודי בבחינת משכן לקב"ה, ובכך הודגשה תכליתו וייעודו של עם-ישראל.

(לקוטי שיחות כרך כו, עמ' 77)

המשקוף ועל שתי המזוזות של פתח הבית הפרטי.

עוד חידוש שהיה בפסח שהוקרב במצרים – בני-ישראל נצטוו "ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר". בפשוט, הדבר נועד להגן עליהם מפני ה"משחית", אבל מדברי חז"ל עולה שזו הייתה חומרה יתרה: "פסח מצרים – מקום אכילה שם הייתה לינה", לעומת "פסח דורות – אוכלים במקום אחד ולנים במקום אחר".

לידת עם-ישראל

דינים מיוחדים אלה של פסח מצרים קשורים בעובדה שיציאת מצרים היא הלידה של עם-ישראל. לכן היו בה מוטיבים המדגישים את תכליתו של העם היהודי ואת פעולתו על-אדמות.

תכלית הבריאה היא, כמאמר המדרש, "נתאוהו הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים". תכלית זו החלה להתבצע על-ידי הקמת המשכן, שאז נעשה מקום מוגדר בעולם הזה הגשמי 'דירה' של הקב"ה. אולם

רשתנו מספרת על קרבן הפסח הראשון, שנצטוו בני-ישראל להקריב במצרים. הקב"ה ציווה לקיים מצווה זו גם בדורות הבאים, אבל יש כמה הבדלים בין הפסח שהוקרב במצרים לקרבן הפסח בדורות הבאים. אחד ההבדלים הוא, שב"פסח מצרים – כל אחד ואחד שוחט בתוך ביתו", ואילו "פסח דורות – כל ישראל שוחטין במקום אחד" (בעזרה).

מבחינה זו היה קרבן הפסח במצרים חריג אפילו בתקופה שהיה מותר להקריב קרבנות בבמות. בימים ההם היה מותר להקריב קרבנות בבמות ציבוריות (ולא-דווקא בבית-המקדש), אבל גם אז לא היה היחיד רשאי להקים במה פרטית ולהקריב בה קרבנות. היוצא מן הכלל הוא קרבן הפסח במצרים, שאותו הקריבה כל משפחה בביתה.

ייחודו של פסח מצרים

יתרה מזו: הקרבת הפסח במצרים בבית הייתה לא רק בבחינת רשות, אלא חובה. זה היה הציווי האלוהי, שכל משפחה תיקח "שה לבית", תשחטנו ב"ד בניסן ותזה מן הדם על

מן המעייין

נושא השבוע: סיפור חסידי

מעשי מרכבה

כאשר חסידים יושבים בצוותא ומספרים מעשי צדיקים, נראה הדבר לפני השם יתברך כאילו הם יושבים ולומדים מעשי מרכבה. (הבעל-שם-טוב)

לדעת לספר ולשמוע

צריכים לדעת לספר סיפור חסידי, שהסיפור יישמע חי ממש. יותר מזה צריכים לדעת איך לשמוע סיפור, שמן השמיעה יתהווה במוח השומע ציור שלם, כאילו הוא חי את המאורע. (לקוטי דיבורים)

סגולה להתעורר

העולם אומר שמעשיות הם סגולה לשינה, ואני אומר שמעוררים הם אנשים מתרדמתם. (רבי נחמן מברסלב)

חלון מאיר

כל סיפור חסידי הוא חלון. מבעד לחלון זה זורח אור העבודה שמקורו בשמש החסידות. אור זה מאיר את כל הפינות החשוכות של האדם.

(ספר המאמרים תשי"א)

תענוג מגן-העדן

כל תענוג מקורו בגן-העדן, ואפילו תענוג הבא מאמרה נאה. כל-שכן תענוג של סיפור חסידי. (רבי פינחס מקוריץ)

הטבה כללית

סיפורי חסידים הם הטבה כללית, העושים מן האדם בעל-מידות ועובד ה'. לאחר הטבת הנרות מגיע תורו של האור המאיר. (הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

משיב נפש

אין דבר המשיב את הנפש, מטהר את הלב, מעמיק את המחשבה ומקרב את האדם לאביו שבשמים יותר מסיפור מעשה. בוא וראה, הקדים הקב"ה מעשה בראשית לכל המצוות שבתורה. (רבי נחמן מברסלב)

יישור המוח והלב

סיפור חסידי צריך להביא לפתיחת המוח ולפישוט העקמומיות שבלב, לכן נקרא ספר בראשית, שרובו מעשיות, 'ספר הישר', שכן הסיפורים הקדושים מיישרים את הלב ואת

אמרת השבוע

הצמיחה בעיצומה

בעיצומם של ימי השואה הנוראים החל אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף-יצחק) מליובאוויטש להכריז כי הצרות הפוקדות את עם-ישראל הן חבל-י-משיח, וכי על-ידי תשובה תבוא הגאולה מיד. הרבי פרסם אז קול-קורא שסמטתו הייתה "לאלתר לתשובה, לאלתר לגאולה". בערב ראש-השנה תש"ג נכנסו אל הרבי כמה חסידים, ואחד מהם העז ושאל אם הרבי אכן מאמין שהמשיח עומד לבוא בקרוב.

השיב הרבי: "אנו מתפללים את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח". סדר הצמיחה הוא שבתחילה יש נביטה, לאחר-מכן מתחיל לגדול שתיל רך, ובמשך הזמן הוא נעשה אילן עושה-פרי. הצמיחה כבר קיימת!".

מנהיג אמיתי

הרב שבתי כץ, רב ועסקן ציבורי נכבד בדרום-אפריקה, בא לביקור בניו-יורק ונתקבל לשיחה ביחידות עם הרבי מליובאוויטש. זה היה כמה ימים לפני חנוכה תשל"ט.

בשלב מסוים של השיחה החל הרבי להתעניין במצב היהודים הכלואים בבתי-הסוהר בדרום-אפריקה. "האם הם זוכים ליחס נאות? האם משהו דואג שיוכלו לשמור על יהדותם?", חקר הרבי.

"בראש-השנה וביום-הכיפורים האסירים היהודים פטורים מעבודה; בפסח הם זוכים לאוכל כשר", השיב הרב כץ.

"ומה דבר חנוכה? משהו דואג להם לחנוכיות ולנרות?", שאל הרבי. הרב כץ השיב בשלילה.

מבט של צער עלה בעיני הרבי. "האם חשבת כמה חוס, עידוד ותקווה יכול יהודי היושב בכלא לשאוב מנרות חנוכה דולקים?", שאל. הרב כץ הנהן בהסכמה והבטיח לפעול בעניין עם שובו לארצו, כדי שבשנה הבאה יותר הדבר לאסירים היהודים.

מבטו של הרבי הסגיר אי-שביעות רצון. "למה לוותר מראש על חנוכה שבפתח?", שאל. הרב כץ זע באי-נוחות. "הזמן קצר מדי", אמר, "וחוץ מזה קשה מאוד לחולל שינויים כאלה על-ידי פעולה מעבר לימים".

הרבי לא קיבל תשובה זו. "עצתי היא כי מיד בתום פגישתנו תפנה למזכיר והוא יסייע לך ליצור קשר טלפוני עם הנהלת בתי-הכלא", אמר הרבי.

"בדרום-אפריקה השעה כעת ארבע לפנות בוקר; האם יעלה על הדעת להעיר משנתו את הקצין הבכיר הממונה על בתי-הסוהר?!", תהה הרב כץ במבוכה.

גם הטיעון הזה לא ריפה את נחישותו של הרבי. "להפך", טען הרבי, "כשהקצין הבכיר יראה כי העזת להעירו משנתו, ייטיב להבין את חשיבות העניין ונחיצותו".

בתום הפגישה ניגש הרב כץ אל המזכיר וסיפר לו על המשימה שהטיל עליו הרבי. המזכיר נרתם לסייע לו. תחילה התקשר הרב כץ אל עוזרו האישי בפרטוריה, וביקשו לטלפן אל הקצין הבכיר ולהכין אותו לשיחה החשובה שיקבל בעוד כמה דקות ממנו, כלומר מהרב כץ.

כעבור כמה דקות נוצר הקשר בין הרב כץ לבין הקצין. "במה אוכל לעזור לכבודו בשעת לילה מאוחרת זו?",

קשר נפשי

הקשר בין חסיד לרבי הוא מיסודות החסידות. החסידות עוסקת רבות במושג 'התקשרות', המבטא את הקשר שהחסיד עמל ליצור בינו לבין הרבי. מדברים על חשיבותה של ה'התקשרות' ועל הדרכים לחזקה ולהעמיקה. חסיד אמיתי הוא מי שהקשר שלו עם הרבי מקיף וחודר את כל נימי נפשו. חסיד כזה נקרא 'מקושר' אמיתי.

אחד מחסידיו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש, שלא זכה לראותו פנים אל פנים, כתב אליו מכתב ושאל איך הוא יכול להתקשר אליו אף-על-פי שאינו מכירו אישית. הרבי השיב לו: "ההתקשרות האמיתית היא על-ידי לימוד התורה. כשהוא לומד את מאמרי החסידות שלי וקורא את השיחות; כשהוא מתחבר עם חסידים בלימוד ובהתוועדות; וכשהוא מקיים את בקשתו באמירת תהילים ובשמירת זמני הלימודים — בזה היא ההתקשרות".

מזכירים את המקושרים

יש דרגות שונות בהתקשרות, אך לפני כל הדרגות מדובר פשוט בקשר נפשי עמוק שבין החסיד לרבי. הכוונה היא בפשטות — רגש של אהבה גדולה לרבי ורצון עז להתנהג על-פי תורתו והוראותיו. כותב כ"ק אדמו"ר הרי"צ באחת מאיגרותיו: "החסידים המקושרים נהגו לקבוע עת קבועה ומויוחדת להתעורר ברגשי אהבה לרבים. פשוט, לאהוב את הרבי, באהבה מורגשת בלב, כמו אהבת-בשר לאישה ולבנים. באותה שעה מציירים היו לעצמם 'יחידות' עם הרבי, שמיעת מאמר חסידות או התוועדות עם הרבי".

אהבה זו מצד החסיד, תורמת לא רק לחסיד אלא גם לרבי. אמר כ"ק אדמו"ר ה'צמח-צדק': "אהבת החסידים וברכתם — בוקעת רקיעים". היה לו חסיד ושמו ר' משה-אליהו, שהצטיין בהתקשרות לרבי. ה'צמח-צדק' אמר עליו: "כאשר משה-אליהו אומר בברכת המזון 'הרחמן הוא יברך את אדוננו מורנו ורבנו' — מתוך אהבה — עושה ברכתו פרי טוב למעלה ובאה בפועל טוב למטה".

ההתקשרות מצד החסיד אל הרבי מעוררת גם התקשרות נגדית — מהרבי אל החסיד. וכך נאמר בקובץ 'היום-יום': "נשיאי חב"ד נהגו מפעם לפעם להזכיר את המקושרים אליהם ולהתבונן באהבתם ובהתקשרותם. דבר זה מעורר את כוחותיו הפנימיים של זה שמתבוננים בו". ומסופר על גדולי החסידים, שכאשר היה הרבי מזכיר אותם, היו מרגישים זאת אף-על-פי שמרחק גשמי רב הפריד ביניהם.

קשר נצחי

ההתקשרות אל הרבי נחוצה לא רק לצורך קבלת ברכותיו, אלא היא יסוד בעבודת-ה' על-פי דרך החסידות. עניינו של רבי, שאין בו שמץ של נגיעה אישית וכל-כולו דבק בקב"ה. לכן המוני העם, שהישות העצמית מפרידה ביניהם ובין האמת האלוקית, זקוקים להתקשרות זו אל הרבי, כדי שיוכלו להתקרב עוד יותר אל הקדושה.

זה תפקידם של רועי ישראל האמיתיים בכל דור ודור, החל ברבי הראשון — משה רבנו. הוא אומר לעם-ישראל: "אנוכי עומד בין ה' וביניכם". בשפת החסידות הוא מכונה 'ממוצע המחבר', כי הוא משמש כעין דרג-ביניים, שעומד בין עם-ישראל ובין הקב"ה ומחבר ומקשר את העם אל ה'. לכן "הויאמינו בה" צמוד ל"ובמשה עבדו", משום ששלמות האמונה בה' והדבקות בו יכולות להיעשות דווקא על-ידי האמונה ב"משה עבדו" וההתקשרות אליו.

התקשרות זו אל הרבי יכולה וצריכה להיות גם לאחר הסתלקותו. על צדיקים נאמר בזוהר, שהם חיים ופועלים לאחר הסתלקותם יותר מבחייהם, ולכן תלמידיהם ומקושריהם יכולים להיות קשורים אליהם ולקבל את אורם ושפעם. ואם כך בכל צדיק, קל-והומו בנשיאי ישראל, שעליהם נאמר: "רועי ישראל לא יעזבו צאן-מרעיתם".

שאל הקצין בהכנעה. הרב כץ סיפר לו בקצרה על פגישתו עם הרבי ועל עניינו המיוחד באסירים היהודים בדרום-אפריקה. הוא שב על טיעונו של הרבי בדבר התועלת הרבה שתצמח ממתן היתר לאסירים היהודים להדליק נרות חנוכה בכלא. הדברים נגעו ללב הקצין שהבטיח

לפעול בעניין ללא שהות. "בבוקר אעשה כבקשתך ואשלח הוראה ברוח זו אל כל בתי-הסוהר במדינה", הבטיח.

כשעלה הבוקר בניו-יורק המתין הרב כץ בפתח בית-מדרשו של הרבי כדי לבשר לו, בבואו מביתו, על הצלחתו אמש במשימה. כעבור זמן-מה הופיע

הרבי. "גז", שאל, והרב כץ סיפר לו את שהיה. "אנא היכנס אליי לאחר תפילת שחרית", אמר לו הרבי בחיוך.

בתום התפילה נכנס הרב כץ לחדר הרבי. "בכל חמישים המדינות בארצות-הברית מותר לאסירים יהודים להדליק נרות חנוכה", פנה הרבי אל הרב כץ, שהופתע מהעלאת העניין שוב, "חוץ מאשר כאן, בניו-יורק. דווקא כאן הדבר אסור. היית מאמין?", שאל הרבי בצער.

הרבי ביקש אפוא מן הרב כץ לפעול כי גם בניו-יורק יותר ליהודים להדליק בכלאם נרות חנוכה. "כשתספר להם כי אפילו בדרום-אפריקה התירו זאת, ודאי יחושו שלא בנוח והדבר עשוי להשפיע עליהם בכיוון הרצוי", צייד אותו הרבי בטיעון.

הרב כץ, שלא היה בן המקום, וגם לא היו לו מהלכים בניו-יורק, ממש לא ידע כיצד מצפה ממנו הרבי לפעול בעניין, אולם חזקה עליו מצוות הרבי, במיוחד לאחר שכבר התנסה בהצלחה אחת. פנה הרב כץ לעזרת עסקן יהודי מקומי ויחדיו יצרו קשר עם מפקד בתי-הכלא בניו-יורק.

הרב כץ פעל על-פי הנחיית הרבי וסיפר למפקד על המצב בתחום זה בדרום-אפריקה (הוא כמובן לא סיפר לו שמדובר בהישג טרי ביותר...).

"אם אפילו בדרום-אפריקה מתירים ליהודים להדליק נרות בבתי-הכלא, אין שום סיבה שבמדינה נאורה כמו ניו-יורק לא נתיר זאת", הגיב הקצין. סופו של דבר שהעניין סודר, ובחנוכה באותה שנה כבר יכלו אסירים יהודים להדליק בכלא נרות.

כשחזר הרב כץ ודיווח על כך לרבי, הזמינו הרבי לחדרו פעם שלישית באותה יממה. לרגע סבר הרב כץ כי הרבי מתכוון להטיל עליו עוד משימה, אולם הרבי ביקש להודות לו. בהכרת-תודה על מאמציו העניק לו הרבי שי אישי — ספר תנאי. הרבי אף ציחק לכך שני ספרים באנגלית, כדי למסור אותם למפקד בתי-הכלא בדרום-אפריקה ולרעייתו.

עם שובו לארצו, התקשר הרב כץ לקצין וסיפר לו על המתנה שהרבי מליובאוויטש שלח לו ולרעייתו. "אני בא מיד", אמר הקצין בטלפון. כעבור שעה קלה הקיש הקצין על דלת ביתו של הרב כץ.

"מדוע מיהרת לבוא?", שאל הרב כץ. תשובת הקצין הדהימה אותו: "אדם היושב בניו-יורק וחושב על אדם אחר, שאינו מכיר כלל, הנמצא בקצה האחר של כדור-הארץ, ומתאמץ לשמחו ולהאיר את חיוו — ראוי בעיניי לתואר 'מנהיג אמיתי'. וכשמנהיג אמיתי שולח לי מתנה, אני מעוניין לקבלה מהר ככל האפשר".

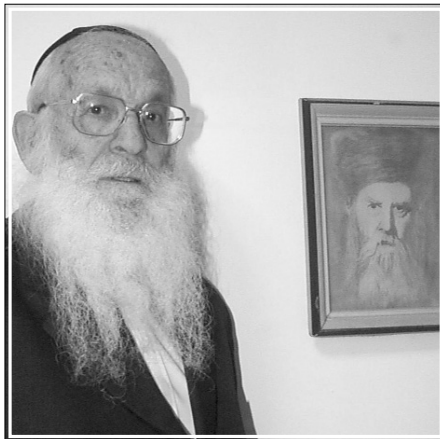
לגרום ליהודי להיאנח: "חבל שאינני כמו אבי"

האמריקנים לבהלה. כל הנוסעים הועלו על ספינה והוסטו לבידוד באי אליס איילנד.

ברכת 'שהחיינו'

את ימי חול-המועד הנותרים ושמיני-עצרת עבר ר' אורי בלי סוכה, כמעט בלי אוכל ובלי חלות ויין לקידוש. בשמחת-תורה תם ההסגר, ור' אורי שעדיין נהג כבן ארץ-ישראל המבקר בחו"ל, הצטרף לשאר הנוסעים העושים את דרכם לאדמת ניו-יורק. הוא הגיע לחצר הרבי לתוך אווירה של שמחת-תורה. אז גם ראה לראשונה את חתנו של הר"י, ומי שהיה עתיד למלא את מקומו, הלא הוא הרבי מליובאוויטש.

על-אף התשוקה העזה שבערה בו, החליט ר' אורי כי השבוע הטרופי שבער עליו אינו נחשב הכנה נפשית נאותה לראיית פני הקודש, ועל-כן המתין למחר. למחרת עמד ר' אורי ליד דלת חדרו של הר"י, וכשזו נפתחה, ניבטה לעברו דמותו של הרבי. רגשותיו גאו והוא בידך בהתרגשות רבה ברכת "שהחיינו".

ר' אורי בן-שחר: המכשף עם הרבי הרייז

כי נכון לו מסע רצוף תלאות, שיימשך כמה ימים.

הסגר מבודד

לאחר דחיית ההמראה ביממה תמימה, מפני שהטייסים סירבו לטוס בליה, המריא המטוס לדרכו. על טיסה ישירה היה אפשר לחלום בלבד. למטוס עשה תניות-בניים באתונה, ברומא, במדריד, בליסבון, באיים באוקיינוס האטלנטי, בניופאונלנד.

"כשנחננו סוף-סוף בנמל-התעופה בניו-יורק הודיעו לנו כי לא נוכל להיכנס לתחום ארצות-הברית קודם שנקבל חיסון ונוכנס להסגר", זכר ר' אורי בחיך מריי. התפרצות מגפת הכולרה במצרים הכניסה את

ה היה כשנה וחצי קודם הסתלקותו של רבי יוסף-יצחק שניאורסון, אדמו"ר הרייז' מליובאוויטש (בי' בשבט תש"ו). הרבי כבר היה חולה וחלש והתקשה בדיבורו, אבל ר' אורי בן-שחר מכפר-לב"ד זוכר היטב את ה'יחידות' שזכה לה עם הרבי. חדרת-הקודש, זיו הפנים והעיניים שהפיקו טוהר וחכמה עילאית — נצרכו בנפשו. על-אף כחמישים וחמש השנים שחלפו, עדיין הוא זוכר היטב כל מילה ששמע מהרבי.

"למדתי בישיבה שבחצר הרבי כשנה וחצי. בהגיע תקופת הקיץ נשלחתי אל ערי-השדה, להפיץ יהדות ולקרב לבבות נידחים. קודם צאתי לדרך נכנסתי אל הרבי, כדי לקבל ממנו הדרכה. הרבי אמר לי: 'עליך להשתדל שבכל מקום שאליו תגיע תגרום לכל יהודי שתפגוש להרהר ולהיאנח — אוי, מה חבל שאינני כמו אבי'."

נסיעה נועזת

נסיעתו אל הרבי באותן שנים הייתה דבר בלתי-סגור. חציית האוקיינוס לארה"ב — ועוד במטוס — נחשבה אז עניין סבון, יקר מאוד ואף נועז. יש לזכור גם-כן כי אלה היו ימי המנדט הבריטי, ימים של עוצר ושל הצרת רגלי היישוב היהודי.

ר' אורי (77) היה אז בחור כבן עשרים ואחת, תושב ראשון-לציון ותלמיד בישיבת חב"ד בתל-אביב. "שנים לתמי להגיע אל הרבי וללמוד במחיצתו, אולם קשים טכניים רבים, והמתנה לקבלת היתר מפורש מהרבי להגיע אליו, דחו את מימוש החלום".

בסופו של דבר סולקו כל העיכובים, ובמוצאי יום-טוב ראשון של חג-הסוכות תש"ח עמד ר' אורי עלות למטוס של חברת טי-ווי-אי. הוא לא שיער אז

קבוצת גפן - המבטחת של הציבור הדתי

ביטוח רפואי משפחתי פרטי (חובה זהב) ביטוח משכנתא במחיר במוחר ביותר ביטוח רכב מיוחד לציבור הדתי (חובה וצד ג') חסכונות לילדים * ביטוחי שיניים מהיום להיום אובדן כושר עבודה * ביטוחי חיים ועוד ועוד...

מאמינים בביטוח כהלכה
1800-39-33-39 גפן

המקום יודאיקה שלך

יודאיקה - כפר חב"ד נק"ר
JUDAICA Kfar Chabad

לתשמישי-קדושה ומוצרי יהדות משלוחים לכל רחבי הארץ והעולם

תפילין * מזוזות * ספרי-קודש * כלי כסף * קלטות

וידאו חינוכיות ותקליטורי מחשב * משחקים חינוכיים

הזמנות טלפונית מתקבלות בין השעות 18:00-10:00 ונשלחות באותו יום

טל' 1-700-704120

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

תקשורת עם המניין

שאלה: אחד ממתפללי בית-הכנסת שלנו חלה והוא מרותק לביתו. הוא ביקש מאחד המתפללים להניח טלפון נייד פתוח ליד החזן, והוא מקשיב לתפילה בביתו ומתפלל כך עם הציבור. האם יש בזה עניין כלשהו והאם מותר לו לענות אמן, קדושה וכדומה?

תשובה: בהלכה נאמר, שמי שאינו יכול לבוא לבית-הכנסת יכון להתפלל באותה שעה שהציבור מתפללים, שהיא עת-רצון, ולכן אין תפילתו נדחית, אף-על-פי שאין תפילתו מתקבלת ברצון כמו בבית-הכנסת עם הציבור.

בדבר עניינת אמן וכדומה על שמיעה בטלפון (וכמו-כן ברמקול וכדומה), יש להקדים ולומר שאי-אפשר לצאת ידי חובה בשמיעה זו, כי אין זה קול אדם כלל, מפני שהקול הומר לתנועות אלקטרו-מגנטיות ואחר-כך הומר שוב לקול.

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): "יודאיקה", 03-9606120

